

[Erik Eriksen.]

kurrence på verdensmarkedet, at en mindre afsætning af industrivarer på hjemmemarkedet ikke i sig selv giver større eksport. Det mest afgørende — måske endda det ene afgørende — er i dag, om dansk industri, hvad priser og omkostninger angår, kan komme længere ned i forhold til udlandet. Jeg anser det i øjeblikket for realistisk at regne med stadig større eksportvanskeligheder for den hjemlige industri. Og ganske tilsvarende må man, som regeringen jo også er inde på det, vente faldende skibsfartindtægter.

Alt i alt vil valutaindtægterne derfor nok stige mindre, end de har gjort i de senere år. Skal vi undgå en ny akut valutakrise, må vi derfor vende blikket mod valutaudgifterne, det vil først og fremmest sige mod indførslen.

Her er forholdet vel det, at de faldende råvarepriser nok vil føre til nogen nedgang i indførslen. Den arbejdsløshed, der i meget høj grad er en direkte følge af regeringens kriselove i sommer, vil også gøre sig gældende, men det er et stort spørgsmål, om dette kan udligne valutapresset, og en nedgang i indførslen er jo ikke noget ønskværdigt.

Det vil så ganske givet være bedre, om valutanedgangen bringes til ophør gennem en tilbageholdende økonomisk politik. Programmerklæringen giver ikke mange konkrete løfter om en sådan tilbageholdende politik. På dette punkt som på adskillige andre må befolkningen og oppositionen afvente regeringens videre skridt.

Jeg er enig med regeringen i, at der må sikres eksporterhvervene de bedst mulige arbejdsvilkår. Det er regeringen, der siger dette i sin udtalelse. Det er jo et stort løfte, og jeg vil gerne opfatte dette positivt; men jeg ved ikke, hvad der ligger til grund for løftet, på hvilken måde eller ad hvilke veje man vil nå dette mål. Jeg har ofte både her og andet sted peget på den omkostningskrise, f. eks. landbruget nu står i. Der er talt om besparelser, men vi nærmer os det tidspunkt, da folk begynder at tabe modet, og hvor dette altså ikke længere strækker til. Nu nævnte jeg landbruget, og det gjorde jeg, fordi det er det tungest vejende eksporterhverv. Derfor spørger jeg: ligger der i den udtalelse, jeg omtalte, at regeringen

kan tænke sig f. eks. en væsentlig lettelse af de såkaldte faste skatter? Amtsbeskatningen til eksempel har jo udviklet sig på en måde, så den burde ændres radikalt. I en meget alvorlig situation for landbruget er det urimeligt at opretholde en så voldsom skat på produktionsmidler, som der faktisk her er tale om. Det er derfor, jeg spørger: hvad ligger der af konkret i denne sætning? Det er jo i det hele taget ikke klaret med i første omgang at gøre de skader gode igen, som forvoldtes ved tvangslånets gennemførelse. Derudover må vi se en langt mere positiv holdning fra regeringen, end vi har set de sidste fire år.

Jeg kan ikke være enig med regeringen i, at det vil være afgørende, at bytteforholdet bliver det gunstigst mulige. Det er i denne forbindelse en ganske urealistisk betragtning, der falder nøje i tråd med tidligere socialdemokratiske udtalelser. Mens vi i høj grad har indflydelse på, hvilke vilkår vi vil byde vore eksporterhverv, og indflydelse på det hjemlige omkostningsniveau, hvis vi vil, har vi meget ringe indflydelse på bytteforholdet i udenrigshandelen. Vore importpriser bestemmes i det store og hele udefra, og det samme gælder vore eksportpriser. Hvad enten bytteforholdet i udenrigshandelen er os gunstigt eller ugunstigt, må vi tilrettelægge en økonomisk politik, der fører til så gode resultater, som det under de givne omstændigheder er muligt. Det er dette, der i den givne forbindelse er afgørende.

Jeg er enig med regeringen i, at det er nødvendigt at søge yderligere stigning i det indenlandske pris- og omkostningsniveau modvirket. Det er en af de mange af programmerklæringens udtalelser, der lyder såre smuk; men hvad er realiteten bag denne og andre udtalelser? Det kan da ikke være henvisningen til de faldende råstofpriser alene. Det er derfor, jeg må spørge, hvad regeringen agter at foretage sig for at modvirke stigningen i vort pris- og omkostningsniveau. Det er derfor, jeg spørger, om den har konkrete forslag.

Videre hedder det i et ganske overraskende afsnit, at lønniveauet i indeværende år har været relativt stabilt. Her må regeringen have oplysninger, som ikke står til rådighed for offentligheden. Jeg må holde mig til det statistiske departements